

Stanovenie protilátok proti deamidovanému gliadínu v izotypoch IgG a IgA

Princíp testu: Celiakia je geneticky podmienené autoimunitné ochorenie detí a dospelých. V európskej populácii sa udáva prevalencia 1:100 až 1:300. Príčinou choroby je intolerancia na bielkoviny endospermu obilnín z pšenice, jačmeňa, raže a ovsa), tzv. glutén (lepok), z ktorého sa dá etanolom extrahovať gliadín. V dôsledku ochorenia vzniká v sliznici tenkého čreva celý rad zmien od zvýšeného množstva interepiteliálnych lymfocytov až po hyperpláziu krypt a oplošenie klkov. Klinické príznaky celiakie sú veľmi variabilné a rozdielne u detí a dospelých. K typickým príznakom patria hnačka, chudnutie, bolesti brucha, únava. K atypickým formám je zaradené dermatitis herpetiformis Dühring. Ochorenie sa môže prejavovať aj bolesťami kostí, stagnáciou rastu, oneskorenou pubertou, infertilitou, opakovanými potratmi, anémiou, osteoporózou atď. Liečba spočíva v dodržiavaní diety s prísnyim vylúčením gluténu zo stravy pacienta.

Protilátky proti gliadínu sú prítomné u 80 až 90 % pacientov s ňou celiakiou a môžu sa vyskytovať aj u iných ochorení. Podľa literárnych údajov sa protilátky gliadínu od celiackých pacientov viažu na limitovaný počet antigénnych miest. Literárne štúdie poukazujú aj na to, že protilátky celiackých pacientov vykazujú zvýšenú väzbu na gliadín, ktoré boli deamidované enzymatickým pôsobením transglutaminázy. Epitopy reaktívne u celiakie sú iné, ako u ostatných alergií.

Stanovenie IgA a IgG protilátok proti gliadinovým deamidovaným peptidom je nový test určený na diagnostiku celiakie. V porovnaní s klasickým testom má vyššiu citlivosť a špecifitu pre toto ochorenie. Detekcia protilátok triedy IgA a IgG proti gliadínu je najčastejšie a najdlhšie používaným serologickým markerom celiakie.

Vzorka: venózna krv (sérum), doručená do laboratória v deň odberu, interferuje hemolýza a lipémia

Prístroj: DsX system, ELISA automat

Frekvencia vyšetrenia: 1x prípad, 2x - týždenne podľa potreby vzoriek

Poznámka: Vyplniť fiadanku na imunológiu, označiť krížikom S_anti-deamidovaný gliadín IgA, IgG

Indikácie: diagnostika pri podozrení na celiakiu

Interpretácia výsledkov (platí pre izotyp IgG aj IgA):

Negatívna hodnota	< 13 U/ml
Hraničná hodnota	13 až 15 U/ml
Pozitívna hodnota	> 15 U/ml

Literatúra:

1. Bejdová T., Stecová A.: Celiakia a morfológia, patogenéza a diagnostika. Laboratórna diagnostika, 2003, (2-3), 22-25
2. Maki M., Collin P.: Coeliac disease. Lancet, 1997, 349, 1755-1759
3. Bureš J. a kol.: Gastroenterologie 2006, Collectio novissima. Praha Triton. 2006, s. 219-236. ISBN 80-7254598-1.
4. Krajčárová M. a kol.: Celiakálna choroba detí a 10 ročné sledovanie. Čes. a Slov. Gastroent., 1999, 53, (3), 75-79